

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **T. V. T.,** zast. JUDr. Miroslavem Pavelkou, advokátem v Ostravě, Velká 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 3. 2004, č. j. 24 Az 2169/2003 - 18, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 1. 10. 2003, č. j. OAM-4549/VL-20-05-2003, rozhodl žalovaný tak, že žádost o udělení azylu se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí opřel o zjištění, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byly těžkosti ekonomického rázu ve vlasti a snaha o legalizaci pobytu na území ČR.

Žalobce napadl citované rozhodnutí včas podanou žalobou, ve které žalovanému vytkl porušení § 3 odst. 3, § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a § 12 zákona o azylu, přičemž pokud jde o skutkové důvody, žalobce poukázal na svoji žádost o udělení azylu v České republice, protokol o pohovoru, který s ním byl proveden, a ostatní spisový materiál, který se vztahuje k předmětné žádosti o udělení azylu. S ohledem na tyto skutečnosti navrhl, aby Krajský soud v Ostravě napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

Posledně jmenovaný soud rozsudkem ze dne 11. 3. 2004, č. j. 24 Az 2169/2003 - 18, žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl, neboť měl za prokázané,

že žalobce neopustil Vietnamskou socialistickou republiku z důvodů pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství nebo politického přesvědčení. Důvody uplatněné žalobcem jsou nepodřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu a žalovaný proto nepochybil, jestliže žádost žalobce zamítl jako zjevně bezdůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Podle názoru krajského soudu měl žalovaný dostatečné podklady k tomu, aby zjistil beze zbytku úplně skutkový stav, a aby mohl posoudit důvodnost či nedůvodnost žádosti žalobce.

Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, ve které odmítl názor krajského soudu, že neuvedl žádné skutečnosti, jež by svědčily o tom, že by nemohl být vystaven pronásledování z důvodu uvedených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatel je toho názoru, že takové skutečnosti uvedl, neboť za relevantní skutečnosti považuje především těžkosti ekonomického charakteru, chudobu a nezaměstnanost. Pokud nebyl schopen si z důvodu vysoké nezaměstnanosti najít ve Vietnamu práci, ocitl se v chudobě, což znamená, že se stal jedním z určité sociální skupiny občanů, kteří nemají prostředky na obživu. Soud při posuzování situace, do které by se žalobce dostal po návratu do Vietnamu, nevzal na zřetel, že žalobci při návratu do Vietnamu hrozí ponižující podmínky, tj. že by se ocitl v určité sociální skupině, v podmínkách extrémní chudoby. Žalovaný se dále podle názoru stěžovatel nezabýval tvrzením ve „Zprávě Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu z října r. 2002“, kde mimo jiné je uvedeno, že ve Vietnamu je vysoká nezaměstnanost, především na venkově. Žalovaný se podle stěžovatele touto skutečností nezabýval ani ve vztahu k žalobci. Soud pak v závěru došel k nesprávnému názoru, že žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, což však žalovaný nedoložil. Stěžovatel proto v souladu s ustanovením § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. navrhuje, aby napadené rozhodnutí správního orgánu Nejvyšší správní soud zrušil a věc vrátil Krajského soudu k dalšímu řízení dle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s. Zároveň touto kasační stížností podal návrh na přiznání odkladného účinku shora označeného rozhodnutí.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti žalovaný plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení. Podle názoru žalovaného trpí kasační stížnost vadou podání spočívající v absenci povinného údaje o dni doručení napadeného rozsudku. Žalovaný dále neakceptuje přesvědčení stěžovatele, že uvedl rozhodné skutečnosti, které patří mezi důvody uvedené v ustanovení § 12 zákona o azylu, protože podle stěžovatele mezi tyto důvody patří těžkosti ekonomického charakteru, chudoba a nezaměstnanost. S nemožností poskytnout takový azyl stěžovateli v ČR se správní orgán i soud náležitě vypořádal. Stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku hodnotí správní orgán jako nedůvodný a navrhuje buď odmítnutí kasační stížnosti pro neodstraněnou vadu podání nebo zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým

způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel dne 11. 9. 2003 podal žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že ve Vietnamu nemohl získat práci a do ČR přijel, aby si práci našel. O azyl zažádal proto, že nemá platné doklady pro pobyt v ČR. Tyto skutečnosti potvrdil i do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR, ze kterého dále vyplynulo, že stěžovatel se při návratu do své vlasti obává pouze toho, že by se dostal do stejně nepříznivé ekonomické situace. Tato situace by se mohla ještě zhoršit, pokud by nemohl splatit dluh v bance, neboť si peníze na cestu musel půjčit. Uvedený dluh přitom zajistil zástavním právem ke svému domu.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 citovaného zákona. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s právním posouzením věci žalovaným a potažmo i krajským soudem. Při rozhodování o udělení azylu je rozhodující existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotyčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu. Takové okolnosti však stěžovatel v řízení před žalovaným netvrdil ani neprokazoval. Stěžovatel naopak vždy poukazoval na to, že z Vietnamu odešel z ekonomických důvodů a svou žádost o udělení azylu podal mimo jiné i proto, aby legalizoval svůj pobyt v ČR. Pokud je v kasační stížnosti poukazováno na stav chudoby, jež má implikovat příslušnost k určité sociální skupině, nelze tuto skutečnost akceptovat jako relevantní důvod pro udělení azylu. Zaprvé, v případě „skupiny“ žijící v chudobě nelze hovořit o sociální skupině ve smyslu § 12 zákona o azylu, kterou se rozumí skupina osob vyznačující se objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá, přičemž tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob. Zadruhé, v daném případě zcela absentuje prvek „pronásledování“, jehož prokázání je zcela nezbytným předpokladem pro přiznání právní ochrany formou azylu. Je tedy nutno uzavřít, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, má oporu ve spise a nebylo rovněž zjištěno, že by při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost. Nebyl zde tudíž důvod, pro nějž měl krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušit ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s.zamítl.

Stěžovatel podal současně kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl,

neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. 2. 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu